

УДК 378.014

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Наталія Олександрівна Брюханова

доктор педагогічних наук, професор

Кафедра педагогіки та методики професійного навчання

Українська інженерно-педагогічна академія

м. Харків, Україна

Наталія Валеріївна Корольова

кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра педагогіки та методики професійного навчання

Українська інженерно-педагогічна академія

м. Харків, Україна

Анотація

Статтю присвячено проблемі моделювання, що є обов'язковим етапом у науково-методичних пошуках способів удосконалення дидактичних складових освітнього процесу. Визначено сутність та зміст моделювання в педагогіці. Наведено приклади моделювання навчальної та професійної діяльності, а також дидактичних складових освітнього процесу.

Ключові слова: *діяльнісний підхід; компетентнісний підхід; модель; моделювання; навчальна діяльність; особистісно орієнтований підхід; педагогічна діяльність; професійна діяльність; професійна компетенція; професійна підготовка фахівця.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. Сучасний рівень розвитку суспільства, освіти і виробництва вимагає висококваліфікованих, професійно мобільних, соціально активних фахівців, здатних до творчої та ініціативної професійної діяльності, швидкої адаптації до мінливих умов, які володіють кількома професіями, високою культурою поведінки та професійної діяльності.

У зв'язку з наявними протиріччями між вимогами ринку праці та існуючою системою професійної підготовки фахівців виникла об'єктивна необхідність удосконалення освітнього процесу. У професійній освіті це виражається в розширенні діапазону діяльності професійних

навчальних закладів, інтеграції професій і змісту освіти, інтенсифікації навчально-виховного процесу, впровадженні інноваційних педагогічних систем та ін.

За всіма освітніми перетвореннями постає процес обґрунтування й розробки оптимальних рішень, що характеризує діяльність з моделювання освітніх об'єктів.

Моделювання процесу професійної підготовки фахівця саме і має відповісти на запитання: як побудувати навчально-виховний процес, щоб приросту якостей особистості майбутнього фахівця було достатньо для здійснення професійної діяльності, якщо вона є надскладною, здійснюється у мінливих умовах організації праці, зумовлених науково-технічним прогресом, а також змінами на ринку праці й товарів?

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Поняття моделі й моделювання мають технічне походження і завжди розглядаються як складові інших понять – проекту й проектування відповідно. Відомо, що А. Макаренко, який прагнув позбавити навчально-виховний процес стихійності, віддаючи перевагу продуманості дій, їхній послідовності, зорієнтованості на вихованця, виокремив методологічну функцію педагогіки як науки, яка передбачає створення наукових проектів особистості, і функцію педагогів-практиків, яка передбачає складання та реалізацію програм виховання для кожного члена колективу на основі загального проекту та з урахуванням індивідуальних особливостей особистості.

Модель може бути розглянута як реально існуюча або подумки уявлена система, яка, заміщаючи і відображаючи оригінал з певною метою, перебуває з ним в стосунках подібності (схожості) [2].

В. Штофф моделлю вважає таку розумово реалізовану систему, яка, відображаючи та відтворюючи об'єкт дослідження, здатна замінити його так, щоб її вивчення дало нам нову інформацію про цей об'єкт [7].

Модель – це своєрідна форма відображення, яка містить інформацію про об'єкт. До моделей пред'являються вимоги адекватності, подібності, універсальності, доцільної економічності [5].

Концептуальні основи моделювання і конструювання педагогічного процесу представлені в роботах В. Безрукової, В. Беспалька, В. Краєвського та ін. Моделі і моделювання професійної діяльності викладача вищої школи висвітлені у дослідженнях Н. Волкової, К. Гнезділової, С. Касярум, Р. Матушинського, Т. Піхоти, Т. Смирнової, В. Штоффа та ін. Вибір технологій навчання представлено в працях В. Беспалька, О. Околелова, Д. Чернілевського. Структуру особистості, зокрема й викладача, розроблено І. Зязюном, Г. Костюком,

Р. Немовим, К. Платоновим, С. Рубінштейном. Застосування системного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, компетентнісного підходів, які розглядаються нами як засоби педагогічного моделювання, представлено у працях В. Афанасьєва, Г. Балла, В. Байденка, Л. Виготського, Н. Грохольської, І. Зимньої, Л. Карпової, Н. Кузьміної, О. Леонтєва, Л. Луценка, О. Малицької, С. Подмазіна, С. Рубінштейна, В. Садовського, В. Серикова, Л. Тархан, І. Якиманської та ін.

У цих працях акцентується увага на реальних проблемах, які виникають в освіті, пропонуються шляхи їх вирішення, а саме: створення умов для формування особистості фахівця, забезпечення професійної спрямованості навчального процесу, розробка способів визначення професійних педагогічних компетенцій, збагачення новими знаннями, вміннями та навичками змісту професійної підготовки, застосування різних підходів з метою розширення спектру технологій навчання.

Однак питання використання моделювання в професійній діяльності сучасного фахівця залишаються ще недостатньо вивченими. Потребують досліджень типи й характеристика моделей, технології та послідовність моделювання різних освітніх об'єктів (систем, процесів, ситуацій, якостей тощо), особливості впровадження розроблених моделей.

В статті ми розкриваємо можливості моделювання у побудові процесу навчання, формуванні особистості фахівця і його професійної компетентності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є визначення особливостей моделювання процесу професійної підготовки фахівців у ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Процес професійної підготовки фахівця у ВНЗ тривалий, складний, мінливий. Його можна розкрити через структурні (принципи, цілі, зміст, методи, форми, засоби) й функціональні (учіння, викладання, навчання) складові, рівні (стратегічний, тактичний, оперативний) й етапи (курси, цикли дисциплін, засвоєння частин дій та діяльності, компетенції).

Моделюванню підлягають усі ці складові. Але найбільша складність під час моделювання полягає не у кількості цих складових чи їх видів та станів, а у необхідності збереження одних зв'язків та моделюванні інших.

Розкриємо особливості моделювання у взаємозв'язку спочатку функціональних, а потім – структурних складових процесу професійної підготовки фахівця на різних рівнях та етапах.

Діяльність – це система взаємодії суб'єкта зі світом, що постійно змінюється, в процесі якої формується, втілюється в об'єкті психічний образ та реалізуються відносини суб'єкта [6].

В педагогіці знання особливостей здійснення фахівцем професійної діяльності – це водночас і цілі, що уособлюють вимоги до рівня його підготовки, і зміст, якому необхідно навчити. Не можна навчити діяльності людину, якщо не уявляєш, що і як саме вона буде виконувати на робочому місці. В результаті досліджень діяльності створюються такі документи, як професіограма, освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма тощо. Ці документи є відправними у визначенні змісту як педагогічної діяльності, так і навчальної, відповідність вимогам професійної діяльності яких і максимальна інтеграція між якими гарантують успіх навчально-виховного процесу.

Види професійної діяльності фахівця визначаються його освітнім та освітньо-кваліфікаційним рівнями. Якщо це кваліфікований робітник, то мова йтиме переважно про технологічну та елементи організаційної діяльності; якщо молодший спеціаліст – про технологічну, організаційну та елементи проектно-конструкторської діяльності; бакалавр – з наведених видів діяльності – переважно про проектно-конструкторську діяльність; спеціаліст – про технологічну, організаційну, проектно-конструкторську та елементи науково-дослідної діяльності; магістр – переважно про науково-дослідну діяльність.

Все це на рівні макроструктури діяльності визначає орієнтовну основу діяльності, характер мотиваційної, виконавчої та контрольної її частин. Щодо внутрішньої структури, то її елементи набувають такого змісту:

- суб'єкт – працівник виробництва, організації, установи (кваліфікований робітник, молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр);
- мотив – прагнення якісного та своєчасного виконання професійних обов'язків;
- мета – вибір оптимальних способів здійснення професійної діяльності, які забезпечать швидке та високоякісне отримання необхідного продукту;
- предмет – елемент дійсності чи ідеальне утворення, яке підлягає пізнанню чи перетворенню в процесі професійної діяльності (матеріальні предмети діяльності – обладнання, заготовки (сировина), пристрої, устаткування, яке потребує монтажних, ремонтних, експлуатаційних, контрольних та ін. дій; матеріалізовані – креслення, записи та ін.; ідеальні предмети діяльності – теорії, рівняння, підходи тощо);
- засоби – досвід людини, а також предмети навколишньої дійсності, що виконують допоміжну функцію при досягненні постав-

леної мети (матеріальні засоби – устаткування, прилади, установки, інструменти тощо; матеріалізовані – креслення, записи тощо; ідеальні – знання, уміння, навички);

– процес – перелік взаємопов'язаних дій, спрямованих на ефективне виконання професійної діяльності і отримання бажаного продукту (наприклад, у кваліфікованого робітника, у якого переважає технологічна діяльність, підготовчий її етап включає огляд і доведення до необхідного стану робочого місця, одержання завдання і його аналіз, доставку необхідних комплектуючих, інструментів і їхню підготовку до роботи; виконавчий етап – огляд, з'єднання деталей, слюсарна обробка, заміна елементів, що вийшли з ладу, регулювання параметрів; контрольний етап – огляд, встановлення значення параметрів устаткування, доведення їх до номінальних, підключення устаткування; у магістра ж, у якого переважає науково-дослідна діяльність, вона представлена діями: виявлення проблеми, яка існує у конкретній галузі господарчої діяльності країни; обґрунтування актуальності дослідження; формулювання теми науково-дослідної роботи, визначення об'єкту і предмета дослідження; постановка мети, формулювання гіпотези, визначення завдань; вибір методів розв'язання поставлених завдань і перевірки гіпотези; здійснення наукового пошуку, який містить проведення теоретичних та експериментальних досліджень; всебічне вивчення об'єкту, що досліджується; розробка теорії наукового обґрунтування методики дослідження; вибір відповідної бази для проведення експерименту; проведення експерименту, який підтверджує розроблені положення; обробка результатів дослідження; формулювання висновків про необхідність подальшого дослідження; формулювання нових наукових положень; оформлення наукового звіту; рецензування та обговорення звіту; впровадження результатів дослідження у виробництво;

– продукт – пізнаний чи трансформований предмет діяльності (матеріальний продукт – устаткування, прилади, установки, інструменти тощо; матеріалізований продукт – креслення, записи тощо; ідеальний продукт – знання, уміння, навички);

– середовище – оточуюча дійсність (виробництво: вузол, дільниця, цех, відділ, лабораторія тощо);

– спосіб – комбінація операцій професійної діяльності.

Макроструктура навчальної діяльності розкривається у такий спосіб:

– мотиваційна частина – усвідомлення мети й значення її досягнення для студента, у якого поступово з'являється свідоме бажання брати участь у такій діяльності;

- орієнтовна частина – одержання студентом інформації про майбутню діяльність, вироблення програми дій, орієнтованих на досягнення кінцевого результату, усвідомлення навчального завдання;
- виконавча частина містить у собі операції, у ході яких реалізується сформована раніше програма засвоєння змісту навчального процесу;
- контрольнo-коректувальна частина передбачає оцінювання, контроль і корекцію результатів навчання [1].

Внутрішню структуру навчальної діяльності розкриємо за зразком:

- суб'єкт – той, хто вчиться (студент);
- мотив – прагнення якісного засвоєння навчального матеріалу з дисципліни чи в межах всієї підготовки;
- мета – вибір оптимальних способів здійснення навчальної діяльності, які забезпечать швидке та високоякісне засвоєння й відпрацювання навчального матеріалу;
- предмет – інформація, яку слід засвоїти учню; завдання організаційного та навчального характеру, які необхідно вирішити учню (студенту);
- засоби – матеріальні, матеріалізовані об'єкти дійсності, знання та уміння;
- процес – перелік взаємопов'язаних дій, спрямованих на раціональне планування власного часу і засвоєння, відпрацювання навчального матеріалу;
- продукт – вироби, плани здійснення навчальної діяльності та навчальні записи, надбаний досвід зі здійснення навчальної діяльності;
- середовище – аудиторний, бібліотечарський фонд, домашні умови;
- спосіб – полягає у застосуванні відомих алгоритмів діяльності стосовно конкретних умов.

Суб'єктом педагогічної діяльності є науково-педагогічний працівник, об'єктом – студент (вихідні характеристики особистості), мотивом – прагнення якісної організації та здійснення навчально-виховного процесу в закладах освіти, зокрема ВНЗ, метою – створення умов для становлення та проявлення індивідуальності людини, її неповторного внутрішнього світу, унікального стилю її життєдіяльності, а також формування у майбутнього фахівця умінь самостійно отримувати та застосовувати способи виконання професійної діяльності, предметом – зміст навчання, засобами – матеріальні, матеріалізовані об'єкти дійсності, знання та уміння, середовищем – аудиторний, бібліотечарський

фонд та ін.; способами – відомі алгоритми діяльності стосовно конкретних умов.

Процес педагогічної діяльності можна поділити на підготовчий етап і виконавчий. Підготовка має місце до взаємодії викладача зі студентами і здійснюється в напрямках організаційного та інформаційно-методичного забезпечення мотиваційної, орієнтовної, виконавчої й контрольної частин дії студентів. На цьому етапі суб'єкт працює з предметом, а точніше, з інформацією, що становить зміст навчання в межах певної дисципліни і отримує по закінченні діяльності дидактичний проект.

Виконавчий етап – той, що уособлює безпосередню взаємодію викладача та студентів у кожному із зазначених напрямків. Тут викладач вже працює з об'єктом, яким є студент, і отримує безпосередньо досвід з педагогічних комунікацій, а опосередковано – продукт навчальної діяльності студента (письмові роботи, досвід з організації та здійснення навчальної діяльності, виконання професійних дій).

За В. Козаковим, що в освіті дуже важливо, ідеальний продукт утворює окремий структурний елемент діяльності – результат.

Ураховуючи той факт, що здобутки викладача з дидактичного проектування не є самоціллю навчально-виховного процесу, а оформлені студентами завдання – лише засіб перевірки здобутих ними особистісних новоутворень, які і є метою підготовки, в моделі педагогічної діяльності (рис. 1) вважаємо за можливе вказати продукт її підготовчого етапу і результат виконавчого етапу.

Далі розглянемо моделювання дидактичних складових підготовки фахівця: цілей, змісту та технологій.

Виділимо основні позиції, які вважаємо за необхідне враховувати при моделюванні саме цілей підготовки фахівця:

– немотивованої та нецілеспрямованої діяльності не може бути. Мотив з метою утворюють вектор діяльності, який визначає її напрямок, а також величину зусиль, що розвиває суб'єкт при її виконанні. Цей вектор виступає в ролі системоутворюючого фактора, який організує всю систему психічних процесів і станів, що формуються й розгортаються в ході діяльності [4];

– визначення потребують глобальні та етапні цілі, що відповідають рівням загальної підготовки майбутніх фахівців, формуванню професійних компетенцій (методологічна, технологічна, креативна, нормативно-правова, проектувальна, комунікативна, менеджерська та ін.) та реалізуючих їх навчальних дисциплін (теоретичних і практичних, загальних та спеціальних тощо), а також підготовки за кожною навчальною темою;

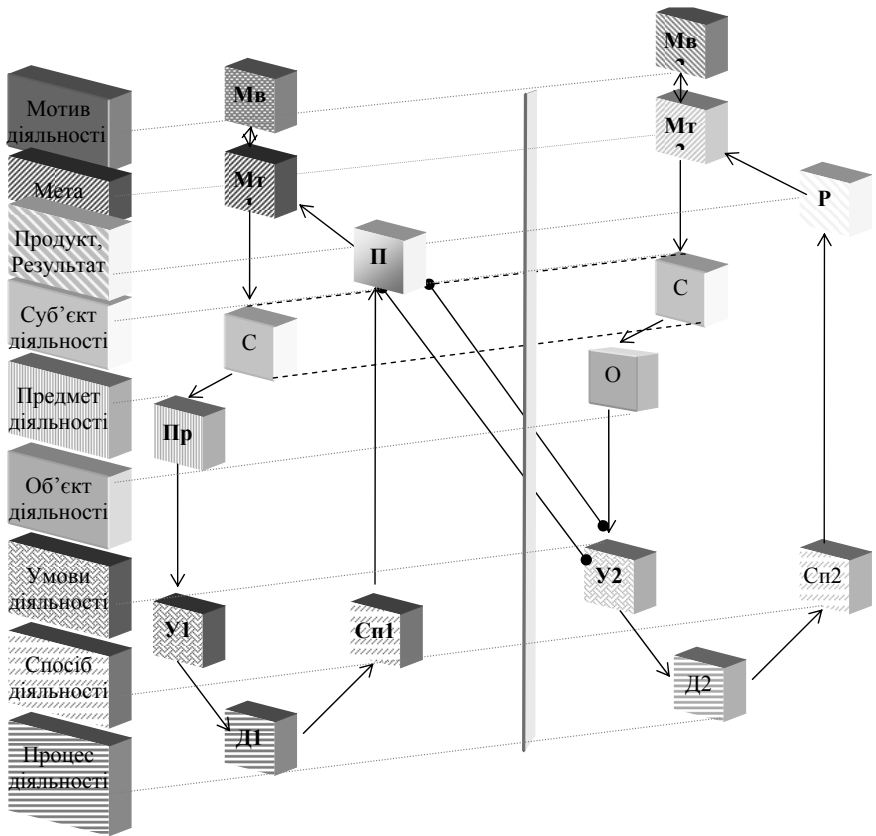

Рис. 1. Модель педагогічної діяльності

– стратегічні цілі, за вимогами, що містяться у Комплексі нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти, мають бути згрупованими відповідно до кожної з типових задач професійної діяльності (професійні, соціально-виробничі, соціально-побутові), які представлені класами (стереотипна, діагностична, евристична); вид та клас задачі утворюють першу складову характеристики умінь, що до неї належать, а другу складову утворюють види самих умінь (знаково-розумове, знаково-практичне, предметно-розумове, предметно-практичне);

– у засвоєнні навчального матеріалу слід виділяти проміжні й граничні етапні рівні (за В. Беспальком), продиктовані складністю цього матеріалу та вимогами до фахівця, що сприятиме реалізації поетапного формування дій студентів;

– згідно з компетентнісним підходом складовими цілей професійної підготовки студентів мають бути професійна спрямованість, професійні знання, уміння та навички, а також професійно важливі здібності та якості. Саме ці компоненти мають пов'язуватися у формулюванні цілей різного рівня, тому нами пропонується формула постановки цілей (рис. 2):

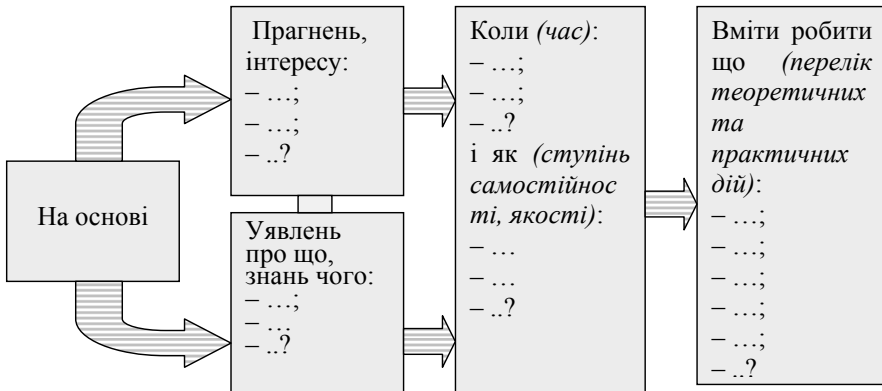

Рис. 2. Модель постановки цілей у навчанні

Підтримуючи В. Ледньова [3] у виділених ним рівнях змісту освіти: перший рівень – зміст освіти загалом, другий рівень – зміст освіти відповідно до основних ступенів навчання (базова школа, профтехосвіта, середня спеціальна освіта, вища освіта), третій рівень – зміст циклів навчальних курсів (предметів), четвертий рівень – зміст теоретичного і практичного навчання, навчання з кожного курсу (предмета), – а також у відповідності до наведених характеристик цілей підготовки фахівця визначимо послідовність моделювання змісту навчання.

У межах кожної із встановлених професійних компетенцій для засвоєння складових досвіду професійної діяльності визначаються дрібні складові у вигляді змістових модулів, потім шляхом поступового узагальнення отримуються теми, з яких складаються дисциплінарні модулі, а з них – навчальні дисципліни. Змістові модулі, як і уміння, мають характеристику, яка складається з характеристики уміння, до якого належать модулі, а також власної характеристики за приналежністю до циклу дисциплін: гуманітарного і соціально-економічного циклу, природничо-наукового циклу, професійного та практичного циклу.

Організація навчального матеріалу у межах навчальних дисциплін та їхніх тем здійснюється за тією або іншою систематичністю, серед яких найбільш відомі такі: лінійна – з однаковими логічними від-

ношеннями між елементами змісту; структурна – з однаковими логічними відношеннями між, перш за все, головними елементами змісту; циклічна систематичність – коли початковою одиницею є нерозкрите ціле, що згодом розмежується шляхом поглибленого вивчення його елементів; ступінчаста систематичність – коли виділяється науковий базис навчальної підготовки, на якому поетапно й у взаємозв'язку формується досвід виконання різних аспектів професійної діяльності.

Документами, які отримуються у процесі моделювання змісту підготовки на різних рівнях, є: освітньо-професійні програми; навчальні плани; типові й робочі навчальні програми навчальних дисциплін; дидактичні матеріали, що у вигляді плану викладення навчальної теми, тексту чи конспекту з теми, побудованих згідно з правилами текстотворення і з урахуванням вимог організації навчального процесу, відбивають зміст навчання; навчально-методичне забезпечення навчального процесу, до якого належать підручник, навчальний посібник, практикум, конспект лекцій тощо.

Технологія навчання – система, що включає процесуально-методичні дії викладача й адекватний стосовно них дидактичний інструментарій та забезпечує ефективне протікання навчальної діяльності, досягнення спроектованого результату дидактичного циклу (Н. Жукова, В. Косирев, П. Кубушко, О. Орчаков, П. Силайчев, Л. Тенчурина).

До системи процесуально-методичних дій входять: цільова орієнтація й мотивація; стимулювання; представлення інформації; відпрацювання засвоєння; контроль та коригування; аналіз та оцінка засвоєння. Дидактичний інструментарій включає у себе: форми організації навчальної діяльності; методи та прийоми навчання; способи організації зворотного зв'язку; засоби навчання та контролю. Ці складові технології своїми видами та співвідношеннями породжують різні характеристики самої технології.

Використовуючи наведену класифікацію технологій навчання (рис. 3), здійснюємо їхній вибір таким чином, щоб вони: враховували вид і клас професійної задачі; сприяли формуванню всіх складових навчальних цілей (спрямованість, знання, уміння, якості й здібності); враховували вид і рівень уміння; відбивали особливості змістового модуля; враховували можливий і необхідний рівень застосування отриманих модульних знань; вказували на терміни отримання зворотного зв'язку щодо засвоєння певних дій; встановлювали форми навчання.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Таким чином, моделювання професійної діяльності дозволяє реалізувати на практиці системну інтеграцію діяльнісного, особистісно орієнтованого й компетентнісного підходів, яка при чіткій розробці основних видів діяльності у вигляді професій-

них завдань і якостей особистості, з урахуванням перспектив розвитку галузі економіки, забезпечить формування професійної компетентності, мотивацію навчання та швидку адаптацію випускників ВНЗ на виробництві. При такому підході модель фахівця – це аналог його діяльності, що відображає цілі та зміст професійної підготовки. При цьому сфери його діяльності та об'єкти можуть постійно змінюватися.

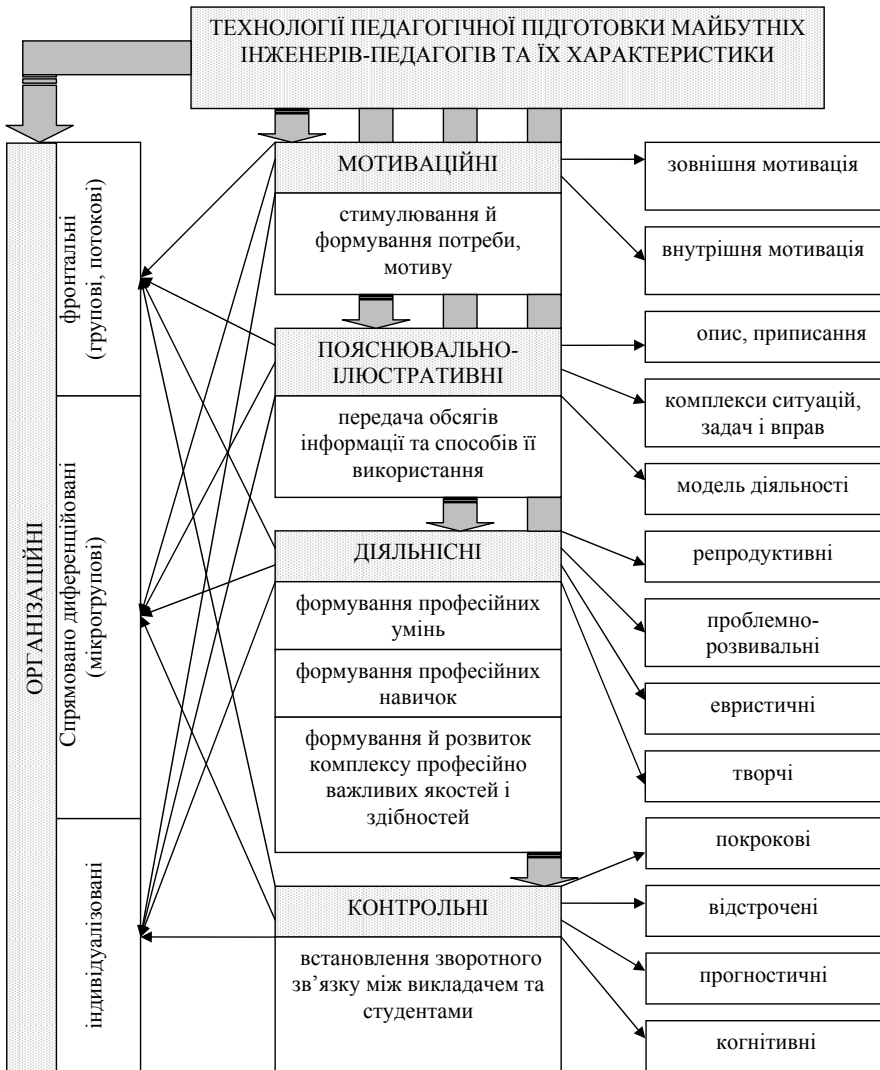

Рис. 3. Класифікація технологій професійної підготовки фахівців

Але ефективне моделювання забезпечить мобільність фахівця, можливість трансформування його професійних знань і умінь у сфері конкретного виробництва, галузі, а також буде сприяти швидкій адаптації у сфері виробництва іншої галузі економіки.

Список використаних джерел

1. *Белова Е. К.* Учебная деятельность и ее проектирование // Человек в измерениях XX века. Прогресс человечества в XX столетии. – М.: изд-во Международной академии проблем человека в авиации и космонавтике, 2005. – С. 100-122.
2. *Зобнин Б. Б.* Моделирование систем: конспект лекций / Б. Б. Зобнин. Екатеринбург: изд-во УГГГА, 2001. – 129 с.
3. *Леднев В. С.* Содержание образования : учеб. пособие. – М.: Высш. шк., 1989. – 360 с.
4. *Ломов Б. Ф.* К проблеме деятельности в психологии // Психологический журнал. – 1981. – Т. 2, № 5. – С. 3 – 23.
5. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес : матеріали до першої лекції / Уклад. М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, К.М. Левківський, Ю.В. Сухарніков; відп. ред. М.Ф. Степко. – К.: Узд., 2004. – 60 с.
6. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін. : за ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища шк., 1997. – 349 с.
7. *Штофф В. А.* Моделирование и философия. – М., 1966. – 258 с.

References

1. Belova E.K. Uchebnaia deiatelnost i proektyrovanie (Chelovek v izmerenii XX veka. Progress chelovechestva v XX stoletii) (Mezhunarodnaia asambleia problem Cheloveka v aviatsii i kosmonavtike), 2005, p. 100-122/ [in Ukrainian]
2. Zobnin B.B. Modelirovanie system (konspekt lektsyi), 2001, 129p. [in Russia]
3. Lednev V.S. Soderzhanie obrazovaniia (Uchebnoe posobie), 1989, 360p. [in Russia]
4. Lomov B.F. K problem deiatelnosti v psikhologii (psikhologicheskii zhurnal), 1981, Part 2, p. 3-23. [in Russia]

5. Modernizatsiia vyshchoi osvity i Bolonskyi protses (Materialy do pershoi leksii) (Uklaly M.F.Stepko, Y.Y.Boliubash, K.M.Levkivskii, Y.V.Suharnikov), Kyiv, 2004, 60 p. [in Ukrainian]
6. Pedagogichna maisternict: pidruchyky (za redaktsiieiu I.A.Zaziana), Kyiv, 1997, 349 p. [in Ukrainian]
7. Shoff V.A. Modelirovanie i filosofii, 1966, 258p. [in Russia]

Наталья Александровна Брюханова

доктор педагогических наук, профессор
кафедра педагогики и методики профессионального обучения
Украинская инженерно-педагогическая академия
г. Харьков, Украина
br-74@mail.ru

Наталія Валеріївна Корольова

Кандидат педагогических наук, доцент
Кафедра педагогики и методики профессионального обучения
Украинская инженерно-педагогическая академия
г. Харьков, Украина
koroleva-nv79@mail.ru

Брюханова Н. А., Королева Н. В.
ОСОБЕННОСТИ МОДЕЛИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ
ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ

Аннотация

Статья посвящена проблеме моделирования, которое является обязательным этапом в научно-методических поисках способов совершенствования дидактических составляющих образовательного процесса. Определены сущность и содержание моделирования в педагогике. Приведены примеры моделирования учебной и профессиональной деятельности, а также дидактических составляющих образовательного процесса.

Ключевые слова: *деятельностный подход; компетентностный подход; личностно ориентированный подход; моделирование; модель; педагогическая деятельность; профессиональная деятельность; профессиональная компетенция; профессиональная подготовка специалиста; учебная деятельность.*

Natalia Alexandrovna Briukhanova

Doctor of education, professor
Professor of the department of pedagogy and methods of
professional training
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy
br-74@mail.ru

Natalia Valeryevna Koroleva

Candidate of science, docent
Department of pedagogy and methods of professional training
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy
koroleva-nv79@mail.ru

Briukhanova N.A., Koroleva N.V.

FEATURES ARE DESIGN OF PROFESSIONAL PREPARATION OF SPECIALISTS

Abstract

The article is sanctified to the problem of design that is the obligatory stage in the scientifically-methodical searches of methods of perfection of didactic constituents of educational process. Essence and maintenance of design are certain in pedagogics. Examples of design of educational and professional activity are made, and also didactic constituents of educational process.

Keywords: *active approach; competence approach; model; modeling; educational activity; personality oriented approach; pedagogical activity; professional activity; professional competence; professional preparation of specialist.*